

CÁC YẾU TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN KÊNH CHO VAY TRONG TRUYỀN DẪN CHÍNH SÁCH TIỀN TỆ

Ngày nhận: 28/01/2015
Ngày nhận lại: 26/5/2015
Ngày duyệt đăng: 10/7/2015
Mã số: 7-15-38

Võ Xuân Vinh (*)
Nguyễn Phúc Cảnh (**)

Tóm tắt: *Kênh cho vay (bank lending channel) là một trong những kênh truyền dẫn quan trọng của chính sách tiền tệ (CSTT). Kênh cho vay truyền dẫn CSTT thông qua cung tín dụng trong mỗi ngân hàng và bị ảnh hưởng bởi thay đổi trong chính sách tiền tệ. Bên cạnh điều kiện về hệ thống ngân hàng thương mại (NHTM), điều hành của ngân hàng trung ương (NHTW) và các yếu tố thuộc về thị trường tài chính khác để kênh cho vay tồn tại, kênh cho vay bị ảnh hưởng bởi các nhóm yếu tố: yếu tố vĩ mô, yếu tố ngành và yếu tố vi mô liên quan đến từng NHTM. Bài viết này tổng hợp lý thuyết và các nghiên cứu thực nghiệm nhằm tổng hợp và rút ra các yếu tố tác động đến kênh cho vay trong truyền dẫn CSTT.*

Từ khóa: *Chính sách tiền tệ, truyền dẫn, kênh cho vay, yếu tố tác động.*

Giới thiệu

Kênh cho vay (bank lending channel – BLC) là kênh dẫn truyền quan trọng của chính sách tiền tệ (monetary policy – chính sách tiền tệ) ở các quốc gia trên thế giới. Kênh truyền dẫn này được đánh giá là quan trọng hơn ở các quốc gia mà thị trường chứng khoán chưa phát triển, nơi hệ thống ngân hàng thương mại (commercial bank - NHTM) giữ vai trò cốt yếu trong quá trình chu chuyển vốn cho nền kinh tế như ở Việt Nam. Ngoài ra, BLC liên quan trực tiếp đến khả năng cấp tín dụng nên các cú sốc thông qua BLC có tác động lớn đến các ngân hàng thương mại (NHTM) nói riêng cũng như có ảnh hưởng lớn đến các doanh nghiệp, hộ gia đình cũng như toàn bộ nền kinh tế nói chung. Do đó, việc tìm hiểu về mặt cơ chế lý thuyết và các bằng chứng thực nghiệm về các yếu tố tác động đến quá trình truyền dẫn của chính sách tiền tệ (CSTT) qua BLC có tính cấp thiết về mặt khoa học cũng như về mặt thực tiễn.

Về mặt khoa học, việc nghiên cứu về BLC có ý nghĩa học thuật trong việc thiết kế và triển

khai các nghiên cứu thực nghiệm về CSTT và BLC ở Việt Nam. Về mặt thực tiễn, việc tổng kết, đánh giá các nghiên cứu về BLC và CSTT nhằm gia tăng sự hiểu biết về chủ đề này có giá trị quan trọng giúp cho việc thực thi CSTT thành công cũng như giúp cho các nhà quản trị ngân hàng ứng phó tốt hơn đối với các cú sốc của CSTT thông qua BLC. Bernanke và Gertler (1995) cho rằng BLC có thể đại diện cho một nhóm các yếu tố có tác dụng khuếch đại và lan truyền tác động của CSTT tới các biến số vĩ mô nên việc nghiên cứu truyền dẫn của CSTT qua BLC có vai trò quan trọng hỗ trợ cho công tác điều hành CSTT đạt hiệu quả cao.

Bài báo này sử dụng phương pháp tổng hợp lý thuyết dựa vào các nghiên cứu trước đây để tìm hiểu các yếu tố tác động đến quá trình truyền dẫn của CSTT qua BLC thông qua hai mục tiêu nghiên cứu chính bao gồm: (i) Làm rõ cơ chế truyền dẫn qua BLC và điều kiện tồn tại truyền dẫn qua BLC; (ii) Các yếu tố tác động đến quá trình truyền dẫn của BLC và các bằng chứng thực nghiệm được tìm thấy trên thế giới.